

Iraks vej mod demokrati

Irak går til valg i dag. Trods megen international modvilje og trods terror fra muslimske organisationer, der er modstandere af demokrati, bevæger landet sig roligt og beslutsomt gennem den planlagte demokratiske proces. Det er flot!

I oktober fik man fremsat et kompromisforslag til landets forfatning. 61 % af de 15,5 mill. stemmeberettigede deltog i afstemningen. Forfatningen fik et overbevisende ja, og kun i enkelte områder i den såkaldte sunni trekant var der flertal imod. Nu er der så udskrevet valg til parlamentet. Det første valg til parlamentet gjaldt jo egentlig et overgangsparlament, der skulle fungere som en grundlovgivende forsamling.

Både dansk og international presse er generelt meget kritisk over for befrielsen som er iværksat med militære midler. Baggrunden var imidlertid klar. Situationen i Irak var kritisk i 2002. Saddam udsultede og tyranniserede befolkningen. Spædbørnsdødeligheden var steget dramatisk, og der var mangel på medicin (selvom medicinimport aldrig har været omfattet af FNs restriktioner). Næsten hver eneste irakiske familie havde mistet slægtninge i Saddams jernhårde diktatur.

Der skulle gøres noget, og det hastede. Frankrig og Tyskland var modstandere af invasion og Frankrig ville endda nedlægge veto i Sikkerhedsrådet. Derfor samlede USA nogle lande i en invasionsstyrke med det formål at styrte diktatoren og indføre demokrati - altså en alliance fuldstændig svarende til, at USA og England under 2. verdenskrig kæmpede for at fjerne Hitler fra magten og indføre demokrati i Tyskland, Italien og Japan.

Nu har vi så kun 1½ år efter et land med en forfatning, og hvor der er udskrevet valg til parlamentet. Det burde få EU-medlemsstaterne til at blive rigtig flove. Vi har arbejdet på en forfatning for EU siden topmødet i Nice i 1999. Vi er ikke kommet videre efter 7 år.

Pressen kritiserer Iraks forfatning. Den er også behæftet med svagheder, som det som regel gælder for politiske kompromiser. Men overordnet slår forfatningen fast, at ingen lovgivning kan vedtages, hvis den strider mod islam eller demokratiske principper. Selvom det første umiddelbart kan lyde skræmmende, er det spørgsmålet, hvorledes forfatningen tolkes, og under alle omstændigheder er udtrykket ”demokratiske principper” betydeligt mere veldefineret end sharia. Forfatningen slår også fast, at kurdere og arabere har lige rettigheder og både kurdisk og arabisk er officielle sprog.

Assyrisk og tyrkisk vil også være officielle sprog i områder, hvor disse sprog tales.

Der er i forfatningen en klar adskillelse af den lovgivende, den udøvende og den dømmende magt.

Særdomstole er forbudt, og der er nøje regler i forbindelse med varetægtsfængslinger o. lign.

Irak har dog kun fået en forfatning. Det nye parlament skal lovgive om etablering af et retssystem, om bl. a. hvorledes højesterets dommere skal udpeges, og hvorledes den skal fungere.

Kvinder har stemmeret og er valgbare.

Forfatningen slår også fast, at Iraks oliereserver tilhører staten Irak - ikke regionen, hvor forekomsten er beliggende.

Jeg havde under Venstres landsmøde en kortere samtale med årets modtager af frihedsprisen, Samia Aziz Mohammed, som er medlem af overgangsparlament, og som genopstiller ved valget i dag.

Hun har bekræftet min opfattelse, at irakere stadig uanset religion og herkomst først og fremmest betragter sig selv som irakere. Den såkaldte sunnitrekant (området Baghdad - Fallooja - Ramadi) har ingen olieproduktion, og det er måske vigtigere for regionen end forskellen i religion.

Samia tror på fremtiden og er overbevist om, at Irak vil blive et demokratisk og stabilt samfund.

Det er et vigtigt og skelsættende valg.

Steffen Nørregaard
Frisholtvej 53, Sahl
8850 Bjerringbro